RÅDETS BESLUT (GUSP) 2015/2215

av den 30 november 2015

till stöd för FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015) om inrättande av en för OPCW och FN gemensam utredningsmekanism för identifiering av förövarna av kemiska anfall i Arabrepubliken Syrien

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 26.2 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

(1) Den 7 augusti 2015 antog FN:s säkerhetsråd enhälligt FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015), där säkerhetsrådet fördömer all användning av giftiga kemikalier, till exempel klor, som kemiskt vapen i Arabrepubliken Syrien och ger uttryck för sin beslutsamhet att identifiera de ansvariga för sådana dåd. FN:s säkerhetsråd inrättade därför för en tid av ett år, med möjlighet till förlängning om det bedömer detta vara nödvändigt, en gemensam utredningsmekanism för att i största möjliga mån identifiera personer, enheter, grupper eller regeringar som är förövare, organisatörer eller sponsorer, eller på annat sätt inblandade i användningen av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen i Arabrepubliken Syrien, i fall där undersökningsuppdraget genomfört av Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW) konstaterar eller har konstaterat att en viss incident i Arabrepubliken Syrien omfattat eller sannolikt omfattat användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen.

(2) Den 10 september 2015 godkände FN:s säkerhetsråd de rekommendationer inbegripet delar av det mandat för OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism som inrättades genom FN:s säkerhetsråd resolution 2235 (2015), som FN:s generalsekreterare hade översänt till ordföranden för FN:s säkerhetsråd i skrivelser av den 27 augusti 2015 och den 9 september 2015.

(3) I EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen (nedan kallad *strategin*) betonas den avgörande roll som konventionen om förbud mot utveckling, produktion, lagring och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (nedan kallad *CWC*) och OPCW spelar när det gäller att skapa en värld fri från kemiska vapen.

(4) Unionen genomför aktivt strategin och verkställer de åtgärder som anges i kapitel III i denna, särskilt genom att frigöra finansiella resurser för att ge stöd till särskilda projekt som leds av multilaterala organisationer, till exempel OPCW. Följaktligen antog rådet den 9 december 2013 beslut 2013/726/Gusp ([1]) till stöd för OPCW:s verksamhet inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2118 (2013), OPCW:s styrelsebeslut av den 27 september 2013 om förstöring av Syriens kemiska vapen samt efterföljande och relaterade resolutioner och beslut. Vidare antog rådet den 17 februari 2015 beslut (Gusp) 2015/259 ([2]) till stöd för OPCW:s verksamhet inom ramen för genomförandet av strategin.

(5) Den 23 september 2015 bad OPCW:s generaldirektör i en skrivelse till unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) om ett ekonomiskt bidrag från unionen till en förvaltningsfond för OPCW-uppdrag i Arabrepubliken Syrien, inbegripet verksamhet med anknytning till OPCW:s undersökningsuppdrag till stöd för den gemensamma utredningsmekanismen vid dess analys av påståenden om användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen.

(6) Den 24 september 2015 bad chefen för OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism i en skrivelse till den höga representanten om ekonomiskt stöd till den gemensamma utredningsmekanismen via en förvaltningsfond.

(7) Till följd av Arabrepubliken Syriens anslutning till CWC med verkan från och med den 14 oktober 2013 är OPCW ansvarigt för att kontrollera att Arabrepubliken Syrien följer CWC och bestämmelserna i relevanta beslut av OPCW:s styrelse och för att rapportera till FN:s säkerhetsråd, vid behov i samordning med FN:s generalsekreterare, om överträdelser av FN:s säkerhetsråds resolution 2118 (2013).

([1]) Rådets beslut 2013/726/Gusp av den 9 december 2013 till stöd för FN:s säkerhetsråds resolution 2118 (2013) och beslut EC-M-33/Dec 1 av styrelsen för Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW) inom ramen för genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen (EUT L 329, 10.12.2013, s. 41).

([2]) Rådets beslut (Gusp) 2015/259 av den 17 februari 2015 till stöd för Organisationen för förbud mot kemiska vapens (OPCW) verksamhet inom ramen för genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen (EUT L 43, 18.2.2015, s. 14).

(8) Detta besluts tekniska genomförande bör anförtros OPCW och FN:s kontor för nedrustningsfrågor (Unoda) som genomförandekontor för den gemensamma utredningsmekanismens förvaltningsfond. De projekt som unionen stöder kan enbart finansieras genom frivilliga bidrag till OPCW:s respektive den gemensamma utredningsmekanismens förvaltningsfonder. Sådana bidrag från unionen kommer att vara avgörande för OPCW:s och den gemensamma utredningsmekanismens möjligheter att utföra de uppgifter som anges i FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015).

(9) Kommissionen bör anförtros uppgiften att ansvara för övervakningen av att unionens finansiella bidrag används korrekt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I syfte att genomföra vissa delar av strategin ska unionen stödja OPCW och den gemensamma utredningsmekanismen genom att bidra till kostnaderna i samband med deras verksamhet inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015) med följande övergripande mål: identifiering, i största möjliga mån, av personer, enheter, grupper eller regeringar som varit förövare, organisatörer eller sponsorer, eller på annat sätt inblandade vid användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen i Arabrepubliken Syrien, när OPCW:s undersökningsuppdrag konstaterar eller har konstaterat att en viss incident i Arabrepubliken Syrien omfattat eller sannolikt omfattat användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen.

2. För att uppnå det mål som avses i punkt 1 ska unionen stödja följande projekt:

a) OPCW:s särskilda uppdrag i Arabrepubliken Syrien, inbegripet verksamhet med anknytning till OPCW:s undersökningsuppdrag till stöd för den gemensamma utredningsmekanismen vid dess analys av påståenden om användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen.

b) OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism, inbegripet dess inrättande och förmåga att fullt ut inleda sin verksamhet inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015).

En utförlig beskrivning av projekten återfinns i bilagan.

Artikel 2

1. Den höga representanten ska ansvara för genomförandet av detta beslut.

2. Det tekniska genomförandet av de projekt som avses i artikel 1.2 ska anförtros OPCW och Unoda som genomförandekontor för den gemensamma utredningsmekanismens förvaltningsfond. De ska utföra denna uppgift under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte träffa erforderliga överenskommelser med OPCW och Unoda.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av de projekt som avses i artikel 1.2 ska vara 4 586 096,00 EUR.

2. De utgifter som finansieras med det belopp som anges i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens budget.

3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 1 förvaltas korrekt. Den ska därför ingå finansieringsöverenskommelser med OPCW respektive Unoda som genomförandekontor för den gemensamma utredningsmekanismens förvaltningsfond. Det ska i finansieringsöverenskommelserna anges att OPCW och FN ska se till att unionens bidrag synliggörs på ett sätt som står i förhållande till dess storlek.

4. Kommissionen ska sträva efter att ingå de finansieringsöverenskommelser som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter detta besluts ikraftträdande. Den ska informera rådet om eventuella svårigheter i samband med detta och om datumet för ingående av finansieringsöverenskommelserna.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna rapporter upprättade av OPCW och av OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism. Dessa rapporter ska ligga till grund för en utvärdering från rådets sida.

2. Kommissionen ska förse rådet med information om de finansiella aspekterna av genomförandet av de projekt som avses i artikel 1.2.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

2. Det ska upphöra att gälla 18 månader efter det att de finansieringsöverenskommelser som avses i artikel 3.3 ingås mellan kommissionen och OPCW och Unoda; om ingen finansieringsöverenskommelse har ingåtts senast den dagen ska det upphöra att gälla den 31 maj 2016.

Utfärdat i Bryssel den 30 november 2015.

På rådets vägnar
É. SCHNEIDER
Ordförande

BILAGA

Europeiska unionens stöd till FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015) inom ramen för genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen

1. **Allmän ram och mål**

När insatsen för att avlägsna och förstöra Syriens kemiska vapen i april 2014 nådde sin höjdpunkt, gjordes ett antal allvarliga anklagelser om användning av klor som vapen mot civila. Generaldirektören för Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW) inrättade ett OPCW-undersökningsuppdrag som skulle utreda dessa anklagelser. Hans beslut stöddes av OPCW:s styrelse, och Förenta nationernas (FN) generalsekreterare utlovade stöd.

En grupp bestående av OPCW- och FN-personal försökte i maj 2014 genomföra en undersökning på plats i en av de byar som enligt uppgift anfallits med klor. När gruppen passerade genom en buffertzon mellan de områden som kontrollerades av den syriska regeringen och oppositionskontrollerade områden utsattes den för ett väpnat anfall och blev tvungen att avbryta uppdraget. Undersökningsuppdraget fortsatte ändå att arbeta och intervjuade vittnen, behandlande läkare, beredskapspersonal och offer på säker ort utanför Syrien. På grundval av detta arbete konstaterade undersökningsuppdraget med hög tillförlitlighet att klor, antingen i ren form eller i blandning, verkligen hade använts som vapen i tre byar i norra Syrien.

OPCW:s styrelse uttryckte i sitt beslut EC-M-48/DEC.1, antaget den 4 februari 2015, allvarlig oro över undersökningsuppdragets slutsatser och bekräftade i kraftigaste ordalag sitt fördömande av användningen av kemiska vapen oavsett vem som använder dem eller under vilka omständigheter. OPCW:s styrelse uttryckte dessutom stöd för undersökningsuppdragets fortsatta arbete, särskilt en genomgång av alla tillgängliga uppgifter om anklagelser om användning av kemiska vapen i Syrien, inbegripet uppgifter som lämnats av Arabrepubliken Syrien och andra. Därefter antogs den 6 mars 2015 FN:s säkerhetsråds resolution 2209 (2015), i vilken FN:s säkerhetsråd ställde sig bakom OPCW-styrelsens beslut och krävde att de som har ansvaret för dessa anfall ska ställas till svars.

Som en uppföljning av denna resolution antog FN:s säkerhetsråd den 7 augusti 2015 enhälligt sin resolution 2235 (2015), där säkerhetsrådet fördömer all användning av giftiga kemikalier, till exempel klor, som kemiska vapen i Arabrepubliken Syrien och ger uttryck för sin beslutsamhet att identifiera de ansvariga för sådana handlingar. FN:s säkerhetsråd erinrade med anledning av detta om protokollet om förbud mot användning i krig av kvävande, giftiga eller andra gaser samt av bakteriologiska stridsmedel, om konventionen om förbud mot utveckling, produktion, lagring och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (nedan kallad *CWC*) liksom om FN:s säkerhetsråds resolutioner 1540 (2004), 2118 (2013) och 2209 (2015). FN:s säkerhetsråd inrättade för en tid av ett år, med möjlighet till förlängning om det bedömer detta vara nödvändigt, en för OPCW och FN gemensam utredningsmekanism för att i största möjliga mån identifiera personer, enheter, grupper eller regeringar som var förövare, organisatörer eller sponsorer, eller på annat sätt inblandade vid användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen i Arabrepubliken Syrien, när OPCW:s undersökningsuppdrag konstaterar eller har konstaterat att en viss incident i Arabrepubliken Syrien omfattat eller sannolikt omfattat användning av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen. Denna mekanism håller nu på att införas.

Unionen bör därför stödja OPCW och den gemensamma utredningsmekanismen i deras respektive uppgifter inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015) och OPCW-styrelsens beslut EC-M-48/DEC.1 samt CWC.

2. **Beskrivning av projekten**

A. Projekt 1: OPCW:s undersökningsuppdrag

1. Projektets syfte

Att stödja genomförandet av mandatet för OPCW:s undersökningsuppdrag, inom ramen för både FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015) och OPCW-styrelsens beslut EC-M-48/DEC.1 samt CWC genom ersättning för driftskostnader i samband med uppdraget. I dessa kostnader ingår anställning av externa konsulter med särskild kompetens (t.ex. tolkar och läkare) samt OPCW-utrustning som undersökningsuppdragets grupp behöver.

2. Förväntade resultat

Genom sitt pågående arbete kommer undersökningsuppdraget att utreda ett antal anklagelser om användning av giftiga kemikalier i Arabrepubliken Syrien och bedriva ett nära samarbete med den gemensamma utredningsmekanismen för att därigenom bidra till fullgörandet av mekanismens mandat enligt punkt 5 i FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015).

3. Projektbeskrivning

Undersökningsuppdraget ska fortsätta att bedöma om de påstådda incidenterna i Arabrepubliken Syrien omfattat eller sannolikt omfattat användning av kemikalier som vapen. Undersökningsuppdragets verksamhet ska omfatta påståenden om dels tidigare incidenter, dels incidenter som kan inträffa i framtiden. Verksamhetens komplexitet varierar sannolikt betydligt; följaktligen kan inte det exakta antalet insatser fastställas exakt.

På grundval av erfarenheterna från insatser under 2015 förväntas undersökningsuppdragets insatser under 2016 enligt OPCW att omfatta mellan sex och tolv inspektörer som sätts in vid sex uppdrag som vart och ett pågår i ungefär tre veckor. Varje uppdrag kommer sannolikt att omfatta anlitande av externa konsulter med särskild kompetens, till exempel tolkar och läkare.

Följande verksamhet är tänkt att ingå i undersökningsuppdraget:

a) Intervjuer: de påstådda incidenterna är av sådan karaktär att ett brett urval av vittnen kan behöva intervjuas. Till dessa hör

   — medicinsk personal,

   — beredskapspersonal,

   — behandlande läkare,

   — skadade,

   — andra vittnen.

   Intervjulagen måste förfoga över mångsidig sakkunskap om bland annat vapen, kemikalier, medicinska tecken och symptom samt tolkning.

b) Medicinska undersökningar och biomedicinsk provtagning.

c) Identifiering, insamling och analys av prover.

d) Hantering av bevis, såväl från öppna källor som föremål som tillhandahålls av vittnen och tredje man. I likhet med vad som gäller för intervjulagen är det även på detta område särskilt nödvändigt med mångsidig sakkunskap.

e) Rapportförfattande.

f) Utbildning, inklusive repetitionskurser för att upprätthålla kunskaper om moderna metoder:

   — Säkerhet på fältet.

   — Intervjuteknik.

   — Hantering och förvaring av bevis, inklusive kontrollkedja.

   — Medvetenhet om explosiva lämningar efter krig.

   — Utbildning om giftiga kemikalier.

   — Forensisk medvetenhet.

   — Grundläggande industrikemi och kemisk profilering.

g) Platsbedömning och utnyttjande av insatsplatsen.

h) Stödpersonal och expertis för uppdraget, särskilt för komplicerade uppdrag.

B. Projekt 2: OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism

1. Projektets syfte

Att stödja ett snabbt inrättande av den gemensamma utredningsmekanismen och att främja dess förmåga att bli fullt operativ inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015).

2. Förväntade resultat

Identifiering, i största möjliga mån, av personer, enheter, grupper eller regeringar som varit förövare, organisatörer eller sponsorer, eller på annat sätt inblandade i användningen av kemikalier, inbegripet klor eller andra giftiga kemikalier, som vapen i Arabrepubliken Syrien.

3. Projektbeskrivning

FN:s säkerhetsråd godkände rekommendationerna från FN:s generalsekreterare om den gemensamma utredningsmekanismens inrättande och verksamhet och bad FN:s generalsekreterare att i samarbete med OPCW:s generaldirektör utan dröjsmål vidta de mått och steg samt genomföra de arrangemang som krävs för att den gemensamma utredningsmekanismen snabbt ska kunna inrättas och bli fullt fungerande, vilket inbegriper rekrytering av opartisk och erfaren personal med relevant kompetens och sakkunskap för att helt och hållet fullgöra ansvaret enligt FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015).

Den gemensamma utredningsmekanismen ska ledas av en oberoende nämnd med tre ledamöter (nedan kallad *ledningsnämnden*) som ska stödjas av nyckelpersonal bestående av personer med fackkunskap organiserade i tre grupper. Den ska ledas av en biträdande generalsekreterare som har det övergripande ansvaret och två ställföreträdare som ska ansvara för den politiska gruppen respektive utredningsgruppen.

Den gemensamma utredningsmekanismens ledning ska stödjas av tre grupper. Ett politiskt kontor med säte i New York ska bidra med politisk analys, juridisk rådgivning, mediekontakter och administrativt stöd. Ett utredningskontor med säte i Haag ska bidra med kemisk och medicinsk analys, kriminalteknik, krigsmaterielanalys, utredning och informationsanalys. Ett kontor för operativt stöd med säte i New York ska stödja den politiska och den utredande gruppen.

Den gemensamma utredningsmekanismens nyckelpersonal, med undantag av administrativ personal, ska finansieras genom den ordinarie budgeten. Säkerhetsrådet har beslutat att materiella och tekniska behov ska finansieras genom frivilliga bidrag. I detta syfte inrättade FN:s generalsekreterare en förvaltningsfond, som ska förvaltas i enlighet med FN:s administrativa och finansiella bestämmelser.

I enlighet med EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen, enligt vilken målet är att främja FN:s säkerhetsråds roll och stärka expertkunskaper inför den utmaning som spridningen innebär, ska unionen stödja genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2235 (2015), särskilt på de områden där möjligheterna är stora till synliga och snabba effekter vid inrättandet av den gemensamma utredningsmekanismen och dess förmåga att bli fullständigt operativ.

Detta innefattar stöd till följande verksamhet:

a) Slutförande av upprättandet av kontor i både New York och Haag för ledningsnämnden respektive dess politiska kontor och utredningskontor samt kontoret för operativt stöd, och inköpet av kontorsmöbler och låsbara skåp för att sörja för säker lagring av information och material som den gemensamma utredningsmekanismen tagit emot eller skapat.

b) Utveckling och genomförande av ett registerhanteringssystem inom ett robust informationssäkerhetssystem som ska gälla för all information som tas emot eller skapas av den gemensamma utredningsmekanismen när den utför sitt arbete; detta system ska ta hänsyn till de konfidentialitets- och säkerhetskrav som bedöms vara nödvändiga för lagring och användning av information och material som utredningsmekanismen tagit emot eller skapat.

c) Förberedelse av eventuell utplacering av utredare från den gemensamma utredningsmekanismen i Arabrepubliken Syrien, om utredningsmekanismen bedömer detta vara nödvändigt och konstaterar att det finns rimliga skäl att anta att tillträde till Syrien, även i områden på syriskt territorium som inte kontrolleras av Arabrepubliken Syrien, är motiverat.

d) Inköp av säkerhetsrelaterad kommunikationsutrustning och kontorsvaror för att stödja den gemensamma utredningsmekanismen vid genomförandet av dess uppdrag. Detta omfattar it-utrustning (särskild server, datorer, bärbara datorer med dockningsstationer, ytterligare datorer för ett intranet utan anslutning till internet, dokumentförstörare m.m.) som behövs för att trygga genomförandet av det informationssäkerhetssystem som avses i led b.

Ytterligare expertis och verksamhet ska finansieras genom frivilliga bidrag allteftersom behoven uppstår. Tillfälliga expertkonsulter ska anlitas för kort tid, bland annat för snabb utveckling av de system för registerhantering och informationssäkerhet som avses i led b, samt utvecklingen av standardrutiner för verksamheten.

3. **Varaktighet**

Den beräknade genomförandeperioden för dessa projekt ska vara tolv månader.

4. **Genomförandeorgan**

Det tekniska genomförandet av projekt 1 kommer att anförtros OPCW. Projektet ska genomföras av OPCW-personal, experter och entreprenörer.

Det tekniska genomförandet av projekt 2 ska anförtros FN:s kontor för nedrustningsfrågor på OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanisms vägnar. Projektet ska genomföras av personal från den gemensamma utredningsmekanismen, konsulter och entreprenörer.

FN och OPCW ska utveckla sin verksamhet i samarbete med relevanta partner, bland annat internationella organisationer och byråer, i syfte att sörja för faktiska synergieffekter och undvika dubbelarbete.

5. **Unionens synlighet**

Genomförandeorganen ska vidta alla lämpliga åtgärder för att offentliggöra uppgiften att åtgärden finansieras av unionen. Åtgärderna ska genomföras i enlighet med handboken om kommunikation och synliggörande av EU:s yttre åtgärder, som kommissionen har offentliggjort.

6. **Rapportering**

Genomförandekontoren ska utarbeta

a) regelbundna rapporter om genomförandet av de berörda projekten, och

b) en slutrapport senast tre månader efter slutförandet av den berörda verksamheten.

7. **Projektens beräknade totala kostnad**

Projektens beräknade totala kostnad är 4 586 096,00 EUR.